

ZÁMER A PODKLADY NÁRODNÉHO PROJEKTU PRE PROGRAM SLOVENSKO 2021 - 2027

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“)	SME SI ROVNÍ II.
Poskytovateľ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	7 653 874,23 EUR

Identifikácia budúceho žiadateľa¹

Obchodné meno / názov	Slovenský paralympijský výbor
Sídlo	Benediktiho 5, 811 05 Bratislava
Právna forma	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
IČO	31745661
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	Dr.h.c. PhDr. Ján Riapoš, PhD.

Identifikácia budúceho partnera²

Obchodné meno / názov	-
Sídlo	
Právna forma	
IČO	
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	

Zdôvodnenie potreby NP, konkrétneho žiadateľa a partnerov

<p>Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na DOP na predkladanie žiadostí o NFP? Odôvodnenie vylúčenia výberu projektu prostredníctvom výzvy (prostredníctvom „súťažného postupu“).</p> <p>(napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom projektu</p>	<p>Národný projekt SME SI ROVNÍ II. je pokračovaním predchádzajúceho národného projektu SME SI ROVNÍ a priamo naň nadväzuje, rozvíja obsah jeho pôvodnej aktivity so špecifickým zameraním na poradenstvo v oblasti pracovného uplatnenia, ako aj získania a udržania pracovného miesta osobám so zdravotným postihnutím a na základe poznatkov z predchádzajúceho národného projektu komplexne podporuje osoby so zdravotným postihnutím v ich sociálnom začlenení, uplatnení na trhu práce (prioritne na otvorenom trhu práce) a inovatívne prepája oddelené politiky trhu práce, sociálnych vecí a zdravotnej starostlivosti.</p> <p>Ide o zámer národného projektu (ďalej aj ako „NP“) s celonárodnou pôsobnosťou, vysoko inovatívnym prístupom, so špecifickým komplexným zameraním na cieľovú skupinu osôb so zdravotným</p>
--	--

¹ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to ten istý subjekt, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

² Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu partnerov.

realizovaného na základe výzvy na DOP vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov Programu Slovensko 2021 – 2027, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie štandardov kvality a pod.).

postihnutím (ďalej aj ako "OZP") – najmä osoby v produktívnom veku, ktoré aj vzhľadom na svoj vek a druh a rozsah zdravotného postihnutia majú záujem a môžu byť aktívnymi účastníkmi spoločnosti, vrátane pracovného života. Zámer nadväzuje na projekty, ktoré boli zamerané najmä na oblasť sociálnej integrácie, pričom rozširuje ich cieľ o prinavrátenie OZP na trh práce. Inovatívnosť prístupu v podmienkach Slovenska spočíva v tom, že pomoc a podpora osobám so zdravotným postihnutím v oblasti ich začlenenia na trh práce je poskytovaná Motivátormi – mentormi ako osobami so zdravotným postihnutím, t. j. s využitím metódy peer-to-peer support. So súčasným zaradením prvku včasnosti dochádza tiež k inovatívnemu prepojeniu oddelených politík trhu práce, sociálnych vecí a zdravotnej starostlivosti.

Vzhľadom na zameranie a stanovené ciele projektu je nevyhnutné, aby bol projekt v tomto prípade realizovaný jedným prijímateľom disponujúcim dostatočnými odbornými a vedeckými kapacitami, vedomosťami a skúsenosťami v predmetnej oblasti. Pôjde o vypracovanie systémového opatrenia celoštátneho charakteru, ktoré bude mať dopad na zlepšenie životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím a širokej verejnosti, a preto nie je možné riešiť tento projektový zámer prostredníctvom výzvy na dopytovo orientované projekty.

Zámer NP predpokladá poskytovanie štandardizovaných intervencií vo všetkých regiónoch Slovenska. Žiadateľ má vytvorenú sieť centier včasnej pomoci, ktorá vďaka realizácii NP SME SI ROVNÍ teritoriálne pokrýva potreby cieľovej skupiny na celom Slovensku (Banskobystrický, Žilinský, Prešovský, Košický, Trnavský kraj a detašované pracovisko v Trenčianskom kraji) s potenciálom jej rozšírenia na celé Slovensko (Nitriansky a Bratislavský kraj).

Žiadateľ má vypracovanú a overenú štandardizovanú metodiku "Metodika poskytovania služieb sociálneho začleňovania v centrách individuálnou formou a skupinovú formou" (ďalej len "Metodika"), celoslovensky využívanú sieťou Motivátorov - mentorov, Metodikov - psychológov a ďalším odborným personálom. Metodika bola spracovaná a overená odborným vedeckým tímom v rámci NP SME SI ROVNÍ a zavedená po konzultáciách so Sekcou sociálnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVaR SR“).

V porovnaní s dopytovo orientovaným projektom je národný projekt pre tento typ intervencie efektívnejším nástrojom z nasledovných dôvodov:

- jednotná metodika realizácie aktivít a činností,
- jedna inštitúcia (Slovenský paralympijský výbor) koordinujúca celú sieť regionálnych centier v SR,
- jednoduchý systém kontroly jedného subjektu,
- transparentnosť výdavkov a nižšie riziko vzniku neoprávnených výdavkov,
- znížená administratívna záťaž prijímateľov aj riadiaceho orgánu,
- centrálné projektové riadenie od jedného subjektu (monitorovacie správy, žiadosti o platbu).

Hlavným cieľom NP je zabezpečiť integráciu do spoločnosti, osobitne na trh práce, pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom včasnej

	<p>intervencie poskytovanej zdravotne postihnutými motivátormi. Zámerom projektu je prostredníctvom včasnej intervencie (napr. už počas pobytu v zariadeniach zdravotnej starostlivosti) predchádzať zaradeniu do evidencie nezamestnaných a prinavrátiť OZP na trh práce.</p>
<p>Dôvod určenia budúceho žiadateľa národného projektu.³ Má budúci žiadateľ osobitné, jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít národného projektu priamo zo zákona, osobitných právnych predpisov, resp. má budúci žiadateľ jedinečné postavenie na trhu a/alebo jedinečnú expertízu či kompetencie?</p>	<p>Slovenský paralympijský výbor (SPV) je svojou činnosťou a postavením vyplývajúcim zo zákona č. 440/2015 Z. z. o športe v znení neskorších predpisov jedinečnou inštitúciou, ktorá podporuje motiváciu k prekonávaniu prekážok zdravotne postihnutých pri dosahovaní osobných aj celospoločenských víťazstiev a prepája motiváciu k pohybu s motiváciou k spoločenskému a pracovnému uplatneniu sa zdravotne postihnutých v živote.</p> <p>V zmysle platných Stanov, SPV podporuje vzdelávacie a rehabilitačné programy, výskum a v súlade so zákonom realizuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ako aj motiváciu a stimuláciu občanov so zdravotným postihnutím.</p> <p>Ako jediná organizácia svojho druhu na Slovensku dlhodobo zavádza a inovuje systém podpory, pomoci a poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré poskytujú osoby zdravotným postihnutím (Motivátori - mentori). Cieľovú skupinu tvoria osoby so ZP s celou škálou zdravotných znevýhodnení (fyzické, senzorické, kognitívne, duševné, vývojové, chronické a špecifické). Používa kombináciu motivácie k pohybu a motivácie k opätovnému spoločenskému a pracovnému uplatneniu s využitím pozitívnych osobných príkladov úspešného zapojenia sa paralympionikov do života, ale aj ďalších zamestnancov na pozícii motivátorov projektu SME SI ROVNÍ s inými ako športovými životnými úspechmi.</p> <p>SPV vďaka implementácii dopytového projektu PARALELA (programové obdobie 2007 - 2013) a národného projektu SME SI ROVNÍ (programové obdobie 2014 - 2020) vytvoril unikátny Systém 160 hodinového zaškolenia motivátorov (zahŕňa 94 hodinovú teoretickú časť a 66 hodinovú praktickú časť), s následným 3 mesačným zapracovaním pod dohľadom skúseného kolegu, ako aj overený systém spolupráce Motivátora - mentora s klientom (OZP). . SPV má spracovanú, zavedenú a overenú metodiku poskytovania služieb sociálneho začleňovania OZP, podľa ktorej boli poskytované služby v rokoch 2020 - 2023.</p> <p>SPV zamestnáva 46 osôb na pracovných pozíciách Motivátor a Motivátor - mentor, ktorí poskytujú služby včasnej pomoci OZP na území celého SR s výnimkou Bratislavského kraja. Všetci Motivátori a Motivátori - mentori sú zároveň osobami so zdravotným postihnutím, čo umožňuje účinnú aplikáciu metódy peer-to-peer suport, t. j. pomoci zdravotne postihnutých osôb iným zdravotne postihnutým. SPV okrem toho zamestnáva aj 5 metodikov - psychológov, 1 metodika a 2 odborných garantov, ktorí sa špecializujú na včasnú pomoc OZP a poskytujú odbornú pomoc</p>

³ Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkazom na Program Slovensko 2021 – 2027, v ktorom je priamo uvedený prijímateľ; odkazom na platné predpisy, podľa ktorých má prijímateľ osobitné, jedinečné/unikátne kompetencie na implementáciu aktivít NP priamo zo zákona; odkazom na národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP a pod.). V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko 2021 – 2027, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z., príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

	<p>a poradenstvo Motivátorom a Motivátorom - mentorom. Kombinácia uvedených zamestnancov predstavuje na Slovensku jedinečný ľudský kapitál.</p> <p>SPV ako člen medzinárodnej organizácie ESCIF (European Spinal Cord Injury Federation) vytvoril neformálne partnerstvo s 32 zahraničnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti pomoci, podpory, začleňovania, zdravotnej a sociálnej starostlivosti osobám so zdravotným postihnutím. Skúsenosti a vedomosti zahraničných partnerov využíva pri napĺňaní svojho poslania v zmysle platných Stanov, ako je uvedené vyššie.</p> <p>SPV nadviazal v predchádzajúcom období spoluprácu so všetkými VÚC v SR, ktorú inštitucionizoval prostredníctvom písomných Memoránd o spolupráci a má záujem spoluprácu s VÚC naďalej rozvíjať. Okrem toho plánuje nadviazať spoluprácu so subjektmi, ktoré vykonávajú sociálnu rehabilitáciu, za účelom zabezpečenia prenositeľnosti využívania spracovanej a overenej Metodiky poskytovania služieb sociálneho začleňovania OZP.</p> <p>Kombinácia ľudského kapitálu a nehmotného kapitálu v podobe štúdií, metodík, analýz a know-how v popisovanej oblasti vytvára jedinečné postavenie SPV ako prijímateľa národného projektu.</p>
<p>Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné)⁴. Uvedte kritériá pre výber partnera⁵. Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?⁶</p>	<p>nerrelevantné</p>

<p>Uvedte akým spôsobom boli do prípravy NP zapojení relevantní partneri v súlade s článkom 8 nariadenia o spoločných ustanoveniach⁷. V prípade, ak žiadateľ spolupracoval s partnermi už pri príprave zámeru NP aj s partnermi, uveďte informáciu o ich zapojení v tejto časti. V prípade nezapojenia partnerov do prípravy NP, uveďte dôvody ich nezapojenia. Konkrétne ide o: regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy; hospodárskych a sociálnych</p>	<p>Do prípravy zámeru národného projektu boli zapojení relevantní zainteresovaní aktéri, zástupcovia občianskej spoločnosti, a to prostredníctvom konzultačného workshopu organizovaného MPSVR SR v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Zástupcovia jednotlivých partnerov vrátane zástupcov občianskej spoločnosti pripomienkovali a budú schvaľovať zámer NP aj v rámci Komisie pri MV PSK pre cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv.</p>
--	---

⁴ Uvedte dôvody pre výber partnerov

⁵ Uvedte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli kritériá zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní.

⁶ V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

⁷ NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

partnerov; občiansku spoločnosť; výskumné organizácie a univerzity.	
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity. ⁸	nie

Identifikácia projektu	
Názov projektu/akronym	SME SI ROVNÍ II.
NACE projektu ⁹	88990 - Ostatná sociálna starostlivosť bez ubytovania i. n
Štátna pomoc	NIE
Kategórie regiónov	Menej rozvinuté regióny (v zmysle článku 63 Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060.
Projekt s relevanciou k Integrovaným územným stratégiám	NIE
Projekt s relevanciou k Udržateľnému rozvoju miest	NIE
Cieľ politiky súdržnosti	4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
Program	ITMS401000 - SK - Program Slovensko - SK - EFRR/KF/FST/ESF+
Fond	ESF+
Priorita	4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce
Špecifický cieľ ¹⁰	ESO4.1. Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
Aktivita/akcia v súlade s P SK	Zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo neaktívnym osobám so zameraním na poradenské činnosti a asistenciu pri identifikácii vhodných podporných nástrojov
Opatrenie (ak je to relevantné)	nerrelevantné
Kategorizácia za konkrétne špecifické ciele	
Oblasť intervencie	134. Opatrenia na zlepšenie prístupu k zamestnaniu
Typ územia	Menej rozvinuté regióny,
Forma financovania	1. grant

Miesto realizácie projektu

Žiadateľ definuje miesto realizácie projektu. V prípade investičných projektov sa miestom realizácie projektu rozumie miesto fyzickej realizácie, t. j. miestom realizácie projektu sa rozumie miesto, kde budú umiestnené a využívané výstupy investičných aktivít projektu. V prípade projektov, ktoré nemajú jednoznačne definovateľné investičné výstupy sa miestom realizácie rozumie miesto, kde sa realizuje prevažná časť aktivít projektu a kde sú prevažne využívané výsledky projektu vzhľadom na cieľovú skupinu. V prípade projektov zasahujúcich celé územie SR sa miesto realizácie projektu uvádza na úroveň všetkých regiónov vyšších územných celkov. Kategória regiónu sa vyplňa v súlade s miestom realizácie projektu v časti Identifikácia

⁸ Zo zoznamu sa vyberie: "áno" v prípade, ak sa celý NP plánuje realizovať výhradne v lokalitách Atlasu rómskych komunít a súčasne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity; "častočne" v prípade, ak sa projekt plánuje realizovať/aj realizovať (časť projektu) v lokalite Atlasu rómskych komunít a súčasne bude financovaný z alokácie bez špecifického určenia pre marginalizované rómske komunity; "nie" v prípade, ak projekt sa neplánuje realizovať v lokalite Atlasu rómskych komunít.

⁹ Podtrieda podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností Vyhlášky ŠÚSR 306/2007 Z.z. z 18. júna 2007

¹⁰ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu priorít a špecifických cieľov.

projektu.	
Štát	SK0 Slovenská republika
Región (NUTS II)	SK01 Bratislava SK02 Západné Slovensko SK03 Stredné Slovensko SK04 Východné Slovensko
Vyšší územný celok (NUTS III)	SK010 Bratislavský kraj SK021 Trnavský kraj SK022 Trenčiansky kraj SK023 Nitriansky kraj SK031 Žilinský kraj SK032 Banskobystrický kraj SK041 Prešovský kraj SK042 Košický kraj

Predpokladaný časový rámec ¹¹	
Dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	11/2023
Plánovaný štvrtrok podpísania zmluvy o NFP s prijímateľom (ak je to relevantné)	4.Q/2023
Plánovaný štvrtrok spustenia realizácie NP	4.Q/2023
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	37

Popis projektu
<p>Stručný popis projektu</p> <p>Cieľom národného projektu SME SI ROVNÍ II. je zabezpečiť individualizované poradenstvo a komplexný prístup k osobám so zdravotným postihnutím s cieľom ich integrácie do spoločnosti, osobitne na trh práce.</p> <p>projekt je postavený na potrebe celoplošného zavedenia rovnakej dostupnosti inovatívneho systému včasnej pomoci a potrebnej intervencie osobám so zdravotným postihnutím (OZP) za účelom návratu do aktívneho života a súčasne s cieľom ich uplatnenia na trhu práce prostredníctvom motivačnej a odbornej intervencie zdravotne postihnutých "Motivátorov - Mentorov" prenosom vlastných skúseností a poznatkov, t.j. metódou peer-to-peer support, a to na komunitnom princípe.</p> <p>Metóda peer-to-peer (P2P) support je forma podpory, pri ktorej osoby so zdravotným postihnutím alebo podobnými životnými skúsenosťami poskytujú emocionálnu, informačnú a praktickú pomoc iným osobám s postihnutiami. Táto forma podpory vychádza z myšlienky, že ľudia, ktorí prešli podobnými životnými situáciami a výzvami, môžu ponúknuť jedinečný pohľad, porozumenie a skúsenosti, ktoré sú cenné pre tých, ktorí momentálne čelia rovnakým situáciám.</p> <p>Osobitná pozornosť je venovaná osobám, ktoré sa OZP stali počas aktívneho života, spravidla v dôsledku úrazu, zranenia alebo choroby. Včasnosť pomoci sa v týchto prípadoch prejavuje tým, že k prvým intervenciám dochádza už počas pobytu v zariadeniach zdravotnej starostlivosti.</p> <p>SME SI ROVNÍ II. nadväzuje na NP SME SI ROVNÍ, rozvíja jeho obsah so špecifickým zameraním na poradenstvo a podporu v oblasti pracovného uplatnenia, ako aj získania a udržania pracovného miesta. Aktivitami projektu</p>

¹¹Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

podporuje OZP v ich sociálnom začlenení, uplatnení na trhu práce a inovatívne prepája oddelené politiky trhu práce, sociálnych vecí a zdravotnej starostlivosti.

Projekt je realizovaný prostredníctvom **jednej hlavnej aktivity projektu: Komplexná pomoc a podpora, aktivizácia a poradenstvo pre trh práce.**

Cieľová skupina v súlade s P SK:

- občan so zdravotným postihnutím

Pre potreby projektu a vzhľadom na **poskytovanie včasnej pomoci po náhlej zmene zdravotného stavu** sa tým rozumie aj osoby, ktoré utrpeli náhlu zmenu zdravotného stavu v dôsledku úrazu, zranenia alebo choroby a nemajú ešte status občana so zdravotným postihnutím v zmysle platnej legislatívy.

Projekt je realizovaný na celom území Slovenskej republiky a predpokladá využitie **siete centier včasnej pomoci** prevádzkovaných žiadateľom, ako aj poskytovanie včasnej pomoci u **poskytovateľov zdravotnej a sociálnej starostlivosti**. Zároveň poskytuje priestor na prenos skúseností nadobudnutých pri implementácii predchádzajúcich NP, ako aj priestor pre zabezpečenie prenositeľnosti využívania metodických materiálov aj inými subjektami, ktoré pôsobia v oblasti sociálnej rehabilitácie.

Pre hlavnú aktivitu bol zvolený merateľný ukazovateľ (MÚ): PO167 Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do aktivít projektu

Popis východiskovej situácie

a) Relevancia k východiskovým dokumentom

Európsky pilier sociálnych práv, najmä Zásada č. 17, ktorá podčiarkuje, že ľudia so zdravotným postihnutím majú právo na podporu príjmu, ktorá zaručuje dôstojný život, na služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do trhu práce a života spoločnosti a na pracovné prostredie prispôsobené ich potrebám.

Akčný plán Európskeho piliera sociálnych práv a jeho ciele cez uľahčenie prístupu osôb so zdravotným postihnutím k dostatočne kvalitným základným službám, prístupu k zdravotným službám, k vhodnému zamestnaniu pri posilnení inkluzívnych opatrení.

Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, najmä jej cieľ zlepšiť v nasledujúcom desaťročí život osôb so zdravotným postihnutím v EÚ i mimo nej. Stratégia dáva do popredia aj témy:

- Nezávislý život a posilnenie komunitných služieb ,
- Rovnaký prístup a nediskriminácia.

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, najmä zakotvenie potreby presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovné využívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd, podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, vytvárať podmienky pre samostatný život a účasť na živote spoločnosti a zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím osobitnú starostlivosť vo všetkých oblastiach života.

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, najmä opatrenia a úlohy inštitúcií v definovaných oblastiach:

- Nezávislý spôsob života, začlenenie do spoločnosti a osobná mobilita;
- Habilitácia a rehabilitácia;
- Zamestnávanie;
- Rovnaké zaobchádzanie, prístup k spravodlivosti a ochrana pred diskrimináciou;
- Vzdelávanie;
- Prístupnosť a i.

Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe, najmä v oblasti podpory

nezávislého (samostatného) spôsobu života osôb so zdravotným postihnutím a podpory začlenenia do spoločnosti tak, aby OZP mali prístup k celému spektru podporných služieb, ktoré sú nevyhnutné pre zabránenie ich izolácii alebo segregácii.

Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR (november 2011), najmä jej cieľ: vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov, odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity, prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb vo verejnom záujme (vytváranie nových služieb a opatrení a/alebo rozširovaním a využívaním existujúcej siete komunitných služieb), ktoré im umožnia slobodný a nezávislý spôsob života s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny, dobrovoľníkov, prechodom z prevažne inštitucionálneho spôsobu poskytovania sociálnych služieb na komunitnú starostlivosť.

TZP – Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby

Realizácia NP prispeje k plneniu kritéria 1. a 2. TZP: 1. Analýza založená na dôkazoch týkajúcich sa chudoby a sociálneho vylúčenia vrátane chudoby detí, prístupu ku kvalitným službám pre deti v zraniteľných situáciách, ako aj bezdomovectvo, priestorovú segregáciu a segregáciu vo vzdelávaní, obmedzený prístup k základným službám a infraštruktúre a špecifické potreby zraniteľných osôb, 2. Opatrenia na zabránenie a boj proti segregácii vo všetkých oblastiach vrátane sociálnej ochrany, inkluzívnych trhov práce a prístupu ku kvalitným službám pre zraniteľných ľudí.

TZP – Národný strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce so zreteľom na usmernenia politik zamestnanosti

Realizácia NP prispeje k plneniu kritéria 1. a 2. TZP: 1. opatrenia na vykonávanie profilovania uchádzačov o zamestnanie a posúdenia ich potrieb, 2. informácie o nových pracovných miestach a príležitostiach na zamestnanie, pričom sa zohľadnia potreby trhu práce.

b) Predchádzajúce analýzy

V rámci národného projektu SME SI ROVNÍ:

- bol v rokoch 2020, 2021 a 2022 realizovaný porovnávací dotazníkový prieskum medzi fyzickými osobami - OZP (696 respondentov v r. 2020, 784 respondentov v r. 2021 a 979 respondentov v r. 2022) a vybranými inštitúciami štátnej správy a územnej samosprávy (267 respondentov v r. 2020, 386 respondentov v r. 2021 a 295 respondentov v r. 2022) a zároveň
- bola spracovaná odborná analytická a hodnotiacia štúdia s názvom "Inovatívny systém sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím vzájomnou včasnou pomocou od motivátorov OZP najmä pri odchode zo zdravotníckych/rehabilitačných zariadení" (ďalej len „odborná štúdia“).

Odborná štúdia:

- sumarizuje výstupy z priebežného vyhodnocovania nastavenia a účinnosti overovaného systému včasnej pomoci OZP;
- hodnotí zavádzaný systém včasnej pomoci OZP a jeho dopad na cieľovú skupinu OZP;
- porovnáva overovaný systém s podobnými nástrojmi uplatňovanými v zahraničí pre podporu aktívneho sociálneho začleňovania OZP;
- definuje potrebné nadväzujúce kroky systémových opatrení pre začlenenie overeného systému do existujúcej štruktúry sociálnych služieb pre OZP, vrátane spracovania odporúčaní na úpravu legislatívy a rozšírenie legislatívneho rámca poskytovaných sociálnych služieb o službu motivátorov.

Výskum realizovaný v projekte ukázal, že podporovaný kontakt týchto ľudí znamená veľký potenciál pre rozvoj kvality ich života. V testovacom (r. 2021) aj re-testovom (r. 2022) kole výskumu boli identifikované veľmi vysoké priemery (8,47 v r. 2021 a 8,75 v r. 2022) v oblasti zisťovanej miery zlepšenia kvality života OZP účasťou v projekte SME SI ROVNÍ z rôznych aspektov života OZP (sociálne kontakty, samostatnosť/sebaobslužnosť, fyzická a psychická

kondícia, nájdenie zamestnania, voľnočasové aktivity atď.), pričom nárast skóre medzi kolami sa potvrdil ako štatisticky signifikantný.

Opodstatnenosť včasnej pomoci OZP formou peer-to-peer support potvrdili aj výsledky medzinárodného porovnania s vybranými krajinami, nakoľko v každej z týchto krajín (ČR, Nemecko, Dánsko) existujú inštitúcie, ktoré pomáhajú OZP pri aktívnom sociálnom začleňovaní práve touto formou (v ČR napr. CZEPA - Česká asociace paraplegiků, v Nemecku podporná sieť EUTB – doplnkové nezávislé poradenstvo pre osoby so zdravotným postihnutím, v Dánsku napr. RYK – Dánska organizácia pre ľudí s poranenou miechou). Vďaka projektom PARALELA a SME SI ROVNÍ Slovensko v tejto oblasti prestalo zaostávať za ČR aj vyspelými západnými krajinami.

Ukazuje sa ako potrebné, aby motivátori nielen pokračovali v poskytovaní poradenstva, podpory a motivácie, ale zároveň naďalej slúžili ako spájajúci prvok medzi OZP, ktoré sa izolujú. Na základe výsledkov zo všetkých etáp výskumu možno konštatovať, že činnosť motivátorov má významné uplatnenie v oblasti aktívneho sociálneho začleňovania OZP a ich práca je overeným prínosom pre osoby so zdravotným znevýhodnením pri ich aktívnom sociálnom začleňovaní.

Výstupy a návrhy z overovania systému centier včasnej pomoci pre prípravu nového NP, ktoré menia a dopĺňajú prebiehajúci NP SME SI ROVNÍ so zdôvodnením ich doplnenia do NP SME SI ROVNÍ II. :

- podporiť vstup a udržanie cieľovej skupiny na trhu práce, nakoľko realizácia NP SME SI ROVNÍ potvrdila záujem časti cieľovej skupiny o aktívnu účasť na trhu práce;
- realizovať opatrenia užšie naviazané na trh práce a posilniť spoluprácu s konkrétnymi zamestnávateľmi v záujme lepšieho uspokojenia potrieb a záujmu cieľovej skupiny o vstup či udržanie sa na trhu práce;
- rozšíriť sieť aj o Bratislavský samosprávny kraj, v ktorom nebolo zriadené centrum včasnej pomoci v rámci NP SME SI ROVNÍ v záujme zabezpečenia rovnakého prístupu k poskytovaným službám pre OZP na celom území SR, dodržania princípu nediskriminácie z hľadiska miesta bydliska, finančnej a rodinnej situácie OZP a efektívneho pokrytia dopytu po službách motivátorov aj v tomto kraji;
- napojiť územnú pôsobnosť centier na územie samosprávneho kraja, nakoľko motivátori aj cieľová skupina sú OZP a nižšia hustota centier predstavuje bariéru v prístupe k službám z dôvodu nutnosti dlhšieho cestovania či už zo strany motivátora alebo cieľovej skupiny;
- rozšíriť okruh OZP ako cieľovej skupiny - medzi prijímateľov včasnej pomoci zapojiť nielen OZP bezprostredne po náhlej zmene zdravotného stavu, ale aj s vrodeným a dlhodobým zdravotným postihnutím, nakoľko pri vyhľadávaní klientov v rámci NP SME SI ROVNÍ sa motivátori často stretávali s tým, že pomoc poskytovanú motivátormi formou peer-to-peer veľmi potrebujú nielen ľudia po náhlej zmene zdravotného stavu, ale aj tieto OZP; dôvodom je, že sa roky boria s nedostatkom informácií a relevantnej pomoci podobne ako ľudia po náhlej zmene zdravotného stavu;
- prepojiť projekt s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti (ďalej len „ZS“ a „SS“) s ohľadom na skutočnosť, že aj v projekte NP SME SI ROVNÍ II. ide o včasnú pomoc; úzka spolupráca s poskytovateľmi ZS a SS umožňuje lepšie a efektívnejšie plánovanie aj realizáciu intervencií, častokrát už priamo v týchto zariadeniach; formalizácia vzťahov napr. formou zmluvy o spolupráci môže tiež uľahčiť prístup do týchto zariadení v prípade, že by sa zopakovala podobná situácia ako v období pandémie covid-19;
- špecializovať poskytovanie intervencií podľa typu zdravotného postihnutia, nakoľko výsledky overovania NP SME SI ROVNÍ ukázali, že takmer tretinu účastníkov projektu predstavovali ľudia s poranením, resp. poškodením miechy, ktorí majú špecifické potreby napr. v oblasti debarierizácie bývania či pracoviska, rozvoja pracovných zručností, zvýšenia sebaobslužnosti atď.;
- tvoriť dostupný obsah - predovšetkým online obsah, vytvárať a voľne šíriť informácie, inštruktážne a motivačné videá, nakoľko pandémie Covid – 19, ako aj fakt, že cieľová skupina aj motivátori sú OZP, ukázali potrebu a vhodnosť riešiť niektoré problémy aj inak ako priamym fyzickým kontaktom. Okrem toho je týmto spôsobom možné osloviť aj zdravých spoluobčanov, čo pomáha búrať mýty a bariéry medzi OZP a väčšinou spoločnosťou. Veľkú potrebu búrania týchto bariér v SR ukázali aj výsledky prieskumov realizovaných v rámci NP SME SI ROVNÍ.

Uvedené výstupy a návrhy boli akceptované pri príprave tohoto zámeru NP a sú bližšie popísané v časti c. Súvisiace

projekty

c) Súvisiace projekty

Predkladateľ zámeru NP je nositeľom témy peer-to-peer support pre OZP v Slovenskej republike kontinuálne od roku 2012. V roku 2014 - 2015 implementoval **dopytovo orientovaný projekt „PARALELA“**, podporený z Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, Prioritná os, 2. Podpora sociálnej inklúzie, Opatrenie: 2.2 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín a na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity.

V projekte **PARALELA** bola vytvorená metodika zaškolenia a vzdelávania, vzdelávací program s názvom „Hľadanie zmyslu života pre zdravotne znevýhodnených ľudí“, vyškolených 50 motivátorov, realizovaná odborná prax každého motivátora minimálne v rozsahu 5 mesiacov s využitím prvkov peer-to-peer support. Bola spracovaná odborná štúdia "Stratégia pre zdravotne postihnutých so zameraním na špecifickú skupinu športovcov". Projekt priniesol nové prvky k existujúcim opatreniam smerujúcim k sociálnej inklúzii, ktoré sú využiteľné nielen pre športovcov. Po ukončení realizácie aktivít projektu došlo k zlepšeniu predpokladov zamestnania sa a k podpore sociálnej inklúzie cieľovej skupiny do spoločnosti v celom rozsahu (vrátane integrácie na trh práce). Bola vytvorená nová pracovná profesia „**Motivátor**“, boli navrhnuté a otestované inovatívne metódy integrácie zdravotne znevýhodnených športovcov na trh práce, vytvorený systém služieb, ktorý umožňuje maximálne možné zníženie závislosti osôb cieľovej skupiny od sociálneho systému štátu.

Na projekt PARALELA nadviazal **národný projekt „SME SI ROVNÍ“**, podporený z Operačného programu Ľudské zdroje, prioritná os: Sociálne začlenenie, konkrétny cieľ: 4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce.

Národný projekt **SME SI ROVNÍ** staval na zisteniach a odporúčaníach zosumarizovaných v odbornej štúdii z projektu PARALELA s názvom "Stratégia pre zdravotne postihnutých so zameraním na špecifickú skupinu športovcov" a pripravil metodiku a aktivity zamerané na zvyšovanie sebestačnosti a samostatnosti OZP a ich aktívne začleňovanie do spoločenského a pracovného života.

„Metodika poskytovania služieb sociálneho začleňovania v centrách individuálnou formou a skupinovú formou“ bola počas realizácie projektu aktualizovaná podľa zistených potrieb OZP zapojených do projektu a skúseností samotných motivátorov z poskytovania predmetných služieb.

Keďže súčasťou NP SME SI ROVNÍ bolo aj overenie funkčnosti tohto doplnkového systému služieb sociálneho začleňovania OZP, výsledkom projektu je nielen zriadený, ale aj overený inovatívny systém siete regionálnych centier zameraných na poskytovanie včasnej pomoci, poradenstva a pohybovej motivácie OZP vyškolenými motivátormi, ktorý preukázateľne zlepšil prístup ku kvalitným službám na aktívne začleňovanie sa OZP do spoločnosti.

Z implementácie projektu vyplynuli odporúčania, podľa ktorých je upravený spôsob rozširovania siete regionálnych centier motivátorov postupne na celé Slovensko na základe identifikovaného záujmu OZP tak, aby čo najefektívnejšie poskytovali kvalitné služby včasnej pomoci a podpory pre OZP ohrozené sociálnou exklúziou v dôsledku zdravotného znevýhodnenia.

K týmto odporúčaniam patrí:

- **užšie naviazanie opatrení na trh práce a posilnenie spolupráce s konkrétnymi zamestnávateľmi;**
- **podporovanie vstupu a udržania cieľovej skupiny na trhu práce;**
- **napojenie územnej pôsobnosti centier na územie samosprávneho kraja s rozšírením na 8 centier, ktorých územná pôsobnosť bude kopírovať pôsobnosť kraja; v prípade potreby vytvorenie detašovaných pracovísk centier, spravidla priamo u poskytovateľov ZS alebo SS.**
- **rozšírenie siete o Bratislavský samosprávny kraj;**

- **rozšírenie okruhu OZP ako cieľovej skupiny** o osoby s vrozeným a dlhodobým zdravotným postihnutím;
- **prepojenie projektu s poskytovateľmi ZS a SS** s tým, že v každom kraji bude uzatvorená zmluva o spolupráci/memorandum o spolupráci s poskytovateľmi ZS a SS;
- **špecializácia poskytovania intervencií v závislosti od typu zdravotného postihnutia.**

d) Problémové oblasti

V Európskej únii žije približne 16 % ľudí so zdravotným postihnutím z celkovej populácie EÚ a ich celkový počet je asi 80 miliónov. Predstavujú tiež jednu šestinú pracujúcej populácie a 75 % z tých, ktorí by mohli potrebovať intenzívnu podporu, nemá prístup k zamestnaniu. Celkovo 38 % osôb so zdravotným postihnutím vo veku od 16 do 34 rokov zarába o 36 % menej ako osoby bez zdravotného postihnutia. Miera chudoby je u ľudí so zdravotným postihnutím o 70 % vyššia ako priemer, aj z dôvodu obmedzeného prístupu k zamestnaniu. Navyše majú tieto čísla v dôsledku starnúcej populácie EÚ narastať.

Pre pomery Slovenska tento prepočet zodpovedá počtu minimálne 500 000 až 750 000 osôb. V rámci vyššie uvádzaných strategických dokumentov, realizovaných prieskumov a spracovanej štúdie v rámci NP SME SI ROVNÍ boli identifikované nasledovné problémové oblasti na riešenie.

Problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer národného projektu:

- **ťažká životná situácia osôb po náhlej zmene zdravotného stavu**, na ktorú nie sú pripravené psychicky ani fyzicky kvôli zdravotnému postihnutiu v dôsledku náhleho úrazu alebo choroby. Hrozí im neschopnosť opätovne sa zaradiť do spoločnosti, vrátane pracovného života a aktívneho zapájania do diania v spoločnosti bez pocitu diskriminácie v dôsledku zdravotného postihnutia; *Predložený zámer NP toto rieši uplatnením metódy peer-to-peer support, čo znamená, že zdravotne postihnutí Motivátori - mentori poskytujú pomoc iným osobám so zdravotným postihnutím s využitím osobných životných skúseností.*
- **nedostatočné poskytovanie informácií o právach a možnostiach zamestnávania pre osoby so zdravotným postihnutím**; *Predložený zámer NP sa toto snaží eliminovať prostredníctvom jednotlivých činností v rámci Podpory pre trh práce, ktoré sú bližšie popísané v časti Spôsob realizácie aktivít projektu, ako aj prostredníctvom skupinových aktivít.* **nedostatok podpory v oblasti psychologickéh pohody a zdravého sebavedomia**, aby osoby so zdravotným postihnutím mali vyššiu šancu úspešne sa zamestnať; *Predložený zámer NP to rieši uplatnením metódy peer-to-peer support, čo znamená, že zdravotne postihnutí Motivátori - mentori v spolupráci s metodikom – psychológom poskytujú aj psychologickú podporu iným osobám so zdravotným postihnutím, čo zvyšuje účinnosť psychologickéh podpory vzhľadom na osobnú skúsenosť Motivátora - mentora s touto životnou situáciou.* **nedostatočná prístupnosť vzdelania a odbornej prípravy**: Obmedzený prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave pre osoby so zdravotným postihnutím bráni ich kvalifikácii a prístupu k určitým pracovným pozíciám; *Predložený zámer NP sa toto snaží eliminovať formou verejných osvetových aktivít.*
- **ohrozenie stratou zamestnania z dôvodu náhlej (trvalej) zmeny zdravotného stavu**; *Predložený zámer NP to rieši prostredníctvom súboru činností, ktoré budú realizované v rámci Podpory pre trh práce a sú podrobnejšie popísané v časti Spôsob realizácie aktivít projektu, vrátane zapojenia osôb so zdravotným postihnutím do poskytovania tejto podpory ako pozitívneho príkladu a motivačného faktora.*
- **nedostatok sociálnych služieb poskytovaných na komunitnom základe**; *Predložený zámer NP sa ho snaží eliminovať formou poskytovania doplnkových podporných služieb poskytovaných na komunitnom základe formou peer-to-peer support.*
- **nedostatočné zabezpečenie prístupnosti pracovných miest a pracovných prostredí** pre ľudí so zdravotným postihnutím; *Predložený zámer NP sa to snaží eliminovať formou nadviazania spolupráce so zamestnávateľmi, ako aj formou verejných osvetových aktivít.*

- **diskriminácia a predsudky:** Osoby so zdravotným postihnutím čelia diskriminácii pri nájdení zamestnania a počas zamestnania. Zamestnávateľia môžu mať predsudky voči ich schopnostiam a prispôsobivosti v pracovnom prostredí; *Predložený zámer NP sa to snaží eliminovať formou nadviazania spolupráce so zamestnávateľmi, ako aj formou verejných osvetových aktivít.*
- **nedostatočne empatický prístup poskytovateľov služieb pre OZP** vyplývajúci z toho, že osobne nezažili podobnú zlomovú životnú situáciu spojenú so vznikom zdravotného postihnutia, v akej sa nachádza ich klient - OZP; *Predložený zámer NP sa toto snaží eliminovať uplatnením metódy peer-to-peer support, čo znamená, že zdravotne postihnutí Motivátori - mentori poskytujú pomoc iným osobám so zdravotným postihnutím s využitím osobných skúseností.* **nedostatočný rozsah špecifických informácií pre OZP, resp. jeho neprístupnosť v online prostredí;** *Predložený zámer NP sa toto snaží eliminovať uplatnením metódy peer-to-peer support, čo znamená, že zdravotne postihnutí Motivátori - mentori poskytujú pomoc a informácie iným osobám so zdravotným postihnutím s využitím osobných skúseností.* **nedostatok peer-to-peer podpory;** *Predložený zámer NP to rieši prostredníctvom služieb poskytovaných na báze peer-to-peer support v rámci komunity zdravotne postihnutých, ktoré sú založené na dobrovoľnosti a sú na Slovensku nedostatočne pokryté v celonárodnom merítke. Takto zamerané služby podporujú tvorbu prirodzených užších sociálnych vzťahov v rámci komunity OZP a zvyšujú účinnosť poskytovaných služieb podporujúcich sociálne začlenenie klienta v rámci komunity ľudí žijúcich v podobných životných podmienkach. Finančná, fyzická aj personálna dostupnosť takto poskytnutých sociálnych služieb na komunitnej úrovni eliminuje vznik sociálneho vylúčenia a chudoby osôb so zdravotným postihnutím.*
- **problém chýbajúcej siete centier včasnej pomoci a potrebnej podpory na poskytovanie informácií** a poradenstva pre OZP s pôsobnosťou po celom Slovensku, ktoré by zhromažďovali informácie o existujúcich podmienkach, formách podpory a aktivitách pre OZP a umožňovali by aktivizáciu a vzájomnú podporu OZP v rámci komunity OZP bez ohľadu na miesto ich trvalého pobytu; *Predložený zámer NP to rieši rozšírením existujúcej siete centier včasnej pomoci aj do bratislavského kraja).*
- **nedostatočný systém sociálnych služieb podporujúcich sociálne začleňovanie OZP;** *V systéme poskytovania služieb podporujúcich obnovu samostatnosti a podporu začlenenia sa OZP do spoločnosti sú medzery, ktoré navrhovaný zámer NP vyplňa z hľadiska doplnenia včasnosti, zvýšenia dostupnosti z pohľadu miesta poskytovania pomoci a poradenstva pre OZP a pridania komunitného charakteru poskytovanej pomoci a poradenstva.*
- **nedostatočná „mäkká“ podpora pri udržaní alebo získaní zamestnania, ktorá by bola špecificky poskytovaná s ohľadom na potreby OZP;** *Predložený zámer NP to rieši zapojením osôb so zdravotným postihnutím (Motivátorov – mentorov) s osobnými skúsenosťami a poznatkami ohľadom potrieb OZP do podpory pri udržaní alebo získaní zamestnania inými osobami so zdravotným postihnutím.*
- **nedostatočné prepojenie poskytovania zdravotnej starostlivosti** sektorom zdravotníctva, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť OZP počas liečenia a rehabilitácie následkov zdravotného postihnutia a poskytovania sociálnych služieb, sociálnej pomoci a podpory vstupu na trh práce zastrešený sektorom práce, sociálnych vecí a rodiny; *Predložený zámer NP to rieši priblížením sa ku klientovi podľa miesta jeho najčastejšieho pobytu po úraze, resp. zhoršení zdravotného stavu v rehabilitačných zariadeniach, s ktorými má dobrú spoluprácu a následným pokračovaním terénnou formou v mieste ich trvalého pobytu po návrate zo zdravotníckeho/rehabilitačného zariadenia domov.*
- **problém časového vaku v poskytovaní poradenstva a sociálnych služieb OZP** od vzniku zdravotného postihnutia, odchodu zo zdravotníckych a rehabilitačných zariadení, po skončenie obdobia práceneschopnosti (tento časový úsek je dlhý hlavne u osôb, u ktorých sa predpokladá dlhodobá liečba a sú odkázané na používanie invalidného vozíka) až po prvú oprávnenú návštevu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde posudkový lekár vykoná posúdenie miery funkčnej

poruchy fyzickej osoby, vyjadri sa, či ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a posúdi jednotlivé druhy odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo Sociálnej poisťovne, kde posudkový lekár vykoná posúdenie dlhodobu nepriazniveho zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (posúdenie invalidity); *Predložený zámer NP tento problém rieši zaradením včasnosti, zvýšením dostupnosti z pohľadu miesta poskytovania pomoci a poradenstva pre OZP a pridaním komunitného charakteru poskytovanej pomoci.*

- **relatívne nízka ekonomická aktivita OZP** poberajúcich sociálne dávky; *Predložený zámer NP to rieši prostredníctvom poskytovanej motivácie zo strany Motivátorov – mentorov ako osôb so zdravotným postihnutím, ktorá môže urobiť z pasívnych osôb so zdravotným postihnutím aktívnych ľudí zapojených do pracovného a spoločenského života, ktorí nebudú odkázaní na sociálne dávky od štátu.*

Spôsob realizácie aktivít projektu

Cieľom národného projektu **SME SI ROVNÍ II.** je **zabezpečiť individualizované poradenstvo a komplexný prístup osobám so zdravotným postihnutím s cieľom ich integrácie do spoločnosti, osobitne na trhu práce.**

Projekt je realizovaný prostredníctvom **jednej hlavnej aktivity projektu:**

Prostredníctvom realizácie hlavnej aktivity dôjde k naplneniu stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov projektu.

Hlavná aktivita:

Komplexná pomoc a podpora, aktivizácia a poradenstvo pre trh práce

Aktivita je v súlade s akciou špecifického cieľa (A) ESO 4.1 Programu Slovensko 2021-2027: Zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo neaktívnym osobám so zameraním na poradenské činnosti a asistenciu pri identifikácii vhodných podporných nástrojov.

Cieľová skupina v súlade s P SK:

- občan so zdravotným postihnutím

Pre potreby projektu a vzhľadom na **poskytovanie včasnej pomoci po náhlej zmene zdravotného stavu** sa tým rozumejú aj osoby, ktoré utrpeli náhlu zmenu zdravotného stavu v dôsledku úrazu, zranenia alebo choroby a nemajú ešte status občana so zdravotným postihnutím v zmysle platnej legislatívy.

Predpokladaný začiatok realizácie: 12/2023

Predpokladané ukončenie realizácie: 12/2026

predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity: 37 mesiacov

Popis Hlavnej aktivity:

Aktivita je realizovaná kombináciou a využitím čiastkových činností, ktoré zabezpečujú včasnú pomoc, podporu, aktivizáciu OZP, ich profiláciu, pomoc pri nadobudnutí alebo rozvinutí zručností potrebných na dosiahnutie rovnakých príležitostí a aktívneho začlenenia v spoločnosti a na trhu práce (prioritne na otvorenom trhu práce).

- **Poskytovanie služieb včasnej pomoci individuálnou a skupinovou formou**

Predmetom činnosti je poskytovanie včasnej pomoci a potrebnej intervencie osobám so zdravotným postihnutím (OZP) s cieľom ich návratu do aktívneho života prostredníctvom motivačnej a odbornej intervencie rovnako zdravotne postihnutých "Motivátorov - mentorov" na komunitnom princípe, metódou peer-to-peer support. Osobitná pozornosť je venovaná osobám, ktoré sa OZP stali počas aktívneho života, spravidla v dôsledku úrazu, zranenia alebo choroby. Včasnosť pomoci sa v týchto prípadoch prejavuje tým, že k prvým intervenciám dochádza už počas pobytu v zariadeniach zdravotnej starostlivosti.

Služby budú poskytované *Motivátormi - mentormi* na základe metódy peer-to-peer: v oblasti včasnej pomoci, základného sociálneho poradenstva, zahŕňajúce napr. pomoc a poradenstvo pri vybavovaní rôznych záležitostí na úradoch, pri hľadaní osobného/pracovného asistenta, pri výbere vhodných kompenzačných pomôcok a nácviku ich používania, pri debarierizácii bývania alebo pracoviska pre OZP, pri výbere vhodných pohybových a iných voľnočasových aktivít, hľadaní vhodného pracovného uplatnenia a pod., pozitívna motivácia OZP k návratu do života založená na pohybových aktivitách a osobnej prezentácii dobrých príkladov dosahovania vysoko nastavených športových aj iných cieľov a prekonávania spoločenských a osobných prekážok motivátormi, medzi ktorými sú napríklad aj viacerí slovenskí paralympionici; tieto služby budú okrem individuálnej práce motivátorov zahŕňať aj spoločné aktivity organizované motivátormi centra pod dohľadom *metodika – psychológa* za účasti motivátorov a ich klientov, zamerané napr. na konkrétnu pohybovú aktivitu (boccia, stolný tenis na vozíku a pod.), nácvik špecifických zručností, ktoré si motivátori nadobudli vlastnou praxou pri svojom zdravotnom postihnutí, príp. iné aktivity vhodné na spoločnú realizáciu.

Bude zabezpečené sprostredkovanie kontaktov a poskytnutie informácií o ponuke podporných nástrojov existujúcich organizácií a inštitúcií pomáhajúcich OZP - úrady práce, sociálnych vecí a rodiny – odd. kompenzácií, odbor služieb zamestnanosti, obecné úrady s ponukou sociálneho taxíka, opatrovateľskej služby a pod., zväzy zdravotne postihnutých podľa druhov postihnutia a ich komunitná činnosť, športové kluby pre OZP a pod.

- **Podpora pre trh práce:** Výsledkom tohto procesu by malo byť úspešné zamestnanie a účinná integrácia OZP na pracovný trh, aby OZP mali možnosť plnohodnotne sa zapojiť do pracovného života. Je dôležité, aby sa proces poradenstva, asistencie a podpory pre trh práce uskutočňoval s ohľadom na individuálne potreby a možnosti každého jednotlivca, s cieľom dosiahnuť inkluzívny a spravodlivý pracovný trh pre všetkých.

V hlavnej aktivite budú *Motivátori – mentori* v spolupráci s *metodikmi - psychológmi* realizovať s cieľovou skupinou činnosti (alebo ich výber), špecificky navrhnuté, zavedené a overované *Hlavnými metodikmi*. Tieto činnosti *usmerňujú a riadia v úzkej spolupráci s Metodikmi - psychológmi a Motivátormi – mentormi*. Na podporu pre trh práce budú realizované:

A. Profilácia - Analýza potrieb a kompetencií:

Profilácia OZP pre trh práce je dôležitým procesom, ktorý sa snaží zhodnotiť schopnosti, zručnosti a potreby jednotlivcov so zdravotným postihnutím a prispôbiť ich tak, aby mohli aktívne a efektívne pôsobiť na pracovnom trhu. Tento proces zahŕňa diagnostiku, hodnotenie a plánovanie individuálnych podporných opatrení, ktoré umožnia zdravotne postihnutým dosiahnuť a udržať si zamestnanie a účinne sa zapojiť do pracovného života.

V tejto fáze bude uskutočnená analýza potrieb a kompetencií osôb so zdravotným postihnutím zapojených do projektu. Toto zahŕňa diskusie, dotazníky a hodnotenia kompetencií, ktoré poskytnú pohľad na individuálne potreby a silné stránky každého účastníka.

Budú realizované:

- individuálne rozhovory a diskusie s osobami so zdravotným postihnutím, ktoré umožnia Motivátorovi – mentorovi a metodikovi - psychológovi nielen získať informácie od účastníka projektu, ale aj sprostredkovať mu potrebné informácie týkajúce sa profilácie, aktívne ho počúvať, vnímať aj jeho neverbálnu komunikáciu a vytvoriť si s ním vzťah potrebný na úspešnú realizáciu ďalších činností. Rozhovory a diskusie umožnia lepšie spoznať nielen odborné, ale aj osobné, sociálne, komunikačné, kognitívne kompetencie klienta. Zároveň pomôžu nielen zamestnancom projektu, ale aj samotnému účastníkovi projektu lepšie sa zorientovať v jeho potrebách. Umožnia tiež vhodne vybrať ďalšie činnosti, ktoré budú v spolupráci s ním následne realizované v rámci jeho podpory pre trh práce. Ako výsledok využitia týchto metód v rámci profilácie možno tiež očakávať lepšie porozumenie účastníka projektu následným krokom spolupráce, ako aj lepšiu spoluprácu s ním;

- hodnotenie ich vzdelania a profesionálnych skúseností napr. prostredníctvom využitia dotazníka, ktorý umožní získať informácie o najvyššom dosiahnutom vzdelaní, priebehu vzdelania, doterajších zamestnaniach, profesionálnych skúsenostiach a očakávaniach ohľadom pracovného uplatnenia;
- zhodnotenie ich možností s ohľadom na ich zdravotný stav vo vzťahu k udržaniu alebo získaniu konkrétneho pracovného miesta, príp. začatiu alebo udržaniu samostatnej zárobkovej činnosti s využitím napr. metódy rozhovoru medzi Motivátorom – mentorom a metodikom – psychológom, predmetom ktorého bude sumarizácia potrieb a kompetencií účastníka projektu na základe predchádzajúcich rozhovorov a diskusií s ním, na základe ním vyplneného dotazníka a pod. a následný výber vhodných činností pre podporu daného účastníka projektu pre trh práce;

Pri analýze potrieb a kompetencií môžu byť využité aj ďalšie metódy (napr. metódy neštandardizovanej diagnostiky), ktoré budú konkrétne špecifikované v rámci aktualizácie Metodiky spracovanej v rámci NP SME SI ROVNÍ pre potreby NP SME SI ROVNÍ II.

Implementácia NP SME SI ROVNÍ ukázala, že približne 30 % osôb z cieľovej skupiny sú osoby, ktoré v čase zranenia alebo úrazu (náhlejšej zmeny zdravotného stavu), boli aktívni na trhu práce. To znamená, mali uzatvorený pracovno-právny alebo obdobný vzťah, prevádzkovali živnosť, slobodné povolanie, resp. boli v služobnom pomere. Cieľom profilácie je zistiť aktuálny a budúci pracovný potenciál (v širšom zmysle) a navrhnúť kombináciu vhodných podporných, asistenčných nástrojov tak, aby si osoby z cieľovej skupiny udržali zamestnanie, alebo získali (iné) vhodné zamestnanie.

B. Individuálne poradenstvo a kariérne plánovanie:

Tento segment zahŕňa intenzívne individuálne poradenstvo a cieľavedomé plánovanie kariéry pre každého účastníka v spolupráci s osobami so zdravotným postihnutím na identifikácii ich kariérnych cieľov a vypracovaní postupov pre ich dosiahnutie.

Budú realizované individuálne mentoringové stretnutia, kde Motivátori – mentori spolu s metodikmi – psychológmi budú spolupracovať s osobami cieľovej skupiny na stanovení reálnych kariérnych ciest a budú im poskytovať pomoc pri:

- stanovení krátkodobých a dlhodobých cieľov;
- plánovaní krokov na dosiahnutie týchto cieľov;
- rozvoji individuálnych kariérnych plánov, pričom sa berú do úvahy zručnosti, obmedzenia a ciele jednotlivcov.

C. Odborná príprava a rozvoj zručností:

Táto činnosť je zameraná na poskytovanie príležitostí na vzdelávanie a rozvoj zručností relevantných pre dané pracovné pozície. To zahŕňa aj praktické tréningy, ktoré zlepšujú ich odbornosť v určitých oblastiach a zvyšujú ich zamestnateľnosť.

Budú realizované činnosti:

- organizácia skupinových aktivít a workshopov zameraných na konkrétne oblasti zručností – praktických, ako aj zručností sociálno-psychologického charakteru (napr. možnosti vyrovnania sa so stresom);
- sprostredkovanie online kurzu alebo materiálov pre samoštúdium;
- zabezpečenie prístupu k odborným lektorom a trénerom.

D. Poradenstvo pre prispôsobenie pracovného prostredia:

Tento bod zahŕňa poradenstvo pri adaptácii pracovného prostredia, aby bolo prístupné a funkčné pre osoby so zdravotným postihnutím.

Činnosti, ktoré budú v rámci neho realizované:

- konzultácie na prispôsobovanie pracovného prostredia;
- poradenstvo pre technické úpravy pracovných miest a kancelárií;
- poradenstvo pre úpravu pracovných časov a podmienok práce.

E. Pomoc pri hľadaní zamestnania:

Tento bod zahŕňa poskytnutie praktickej pomoci pri hľadaní vhodných pracovných príležitostí. Činnosti, ktoré budú realizované:

- pomoc pri vypracovaní profesionálnych životopisov a pohovorových techník;
- poskytnutie informácií o voľných pracovných miestach a zamestnávateľoch;
- nácvik pohovorov a zlepšovania komunikačných zručností.

Realizácia aktivity bude zabezpečovaná odbornými zamestnancami projektu (priame výdavky), t. j. Hlavný metodik (3 zamestnanci), Metodik - psychológ (8 zamestnancov), Motivátor – mentor (40 zamestnancov).

Ako súčasť NP budú realizované aj nasledovné aktivity **spadajúce do nepriamych výdavkov projektu**:

- **Informačné, motivačné a osvetové skupinové aktivity:** prezenčnou formou priamo v jednotlivých regionálnych centrách, príp. u poskytovateľov SS alebo ZS podľa záujmu účastníkov projektu, ktorí sa nachádzajú v blízkosti príslušného centra, alebo u príslušného poskytovateľa SS alebo ZS a tiež on-line formou s ohľadom na skutočnosť, že nie všetci účastníci projektu majú možnosť predovšetkým zo zdravotných, ale aj rodinných a iných dôvodov zúčastniť sa skupinových aktivít realizovaných prezenčnou formou. Skupinové aktivity budú realizované s kapacitou 5 – 18 účastníkov v skupine so zameraním na legislatívnu úpravu životných podmienok a práv OZP, zdravý životný štýl a životosprávu, komunikáciu a pod. podľa záujmu a potrieb účastníkov projektu. Na skupinových aktivitách budú mať možnosť zúčastniť sa aj rodinní príslušníci účastníkov projektu, nakoľko sa počas realizácie národného projektu SME SI ROVNÍ ukázalo, že aj oni vnímajú nedostatok informácií a osvetu pri starostlivosti o zdravotne postihnutú osobu, ako aj možností vzájomného zdieľania svojich skúseností, najmä keď sa ocitli náhle v tejto nepriaznivej situácii. Za organizáciu skupinových aktivít zodpovedá manažér vzdelávania a skupinových aktivít, pričom realizácia konkrétnej skupinovej aktivity bude prebiehať pod vedením facilitátora odborne zdatného v danej tematickej oblasti.

- **Zapojenie zamestnávateľov a vytvorenie partnerských vzťahov**

Táto činnosť sa snaží integrovať zamestnávateľov do procesu a zabezpečiť inkluzívne pracovné prostredie.

Realizované činnosti:

- spolupráca so samosprávami, sociálnymi podnikmi, zamestnávateľmi a pod. pri identifikácii vhodných pracovných pozícií pre cieľovú skupinu a zavádzaní opatrení zlepšujúcich prístup alebo zotrvanie cieľovej skupiny v zamestnaní (sociálna pracovná integrácia)
- umiestňovanie účastníkov projektu (cieľová skupina) do integračných sociálnych podnikov (§ 12 zák. č. 112/2018 Z. z., ISP) a spolupráca na ich prípadnom následnom umiestnení k zamestnávateľovi, ktorý nie je ISP
- prezentácie pre zamestnávateľov o prínose inklúzie na pracovisku
- organizovanie stretnutí a diskusií medzi zamestnávateľmi a osobami so zdravotným postihnutím
- podpora pri implementácii inkluzívnych politík v spolupráci so zamestnávateľmi
- spolupráca s úradmi PSVaR

- **Zaškolenie a špecializácia motivátorov - mentorov**

V prípade prijatia nových zamestnancov na pozíciu motivátor – mentor, ktorí neboli zaškolení v rámci NP SME SI ROVNÍ, bude zabezpečené zaškolenie týchto zamestnancov v rozsahu, v akom bolo poskytnuté motivátorom NP SME SI ROVNÍ. V prípade, že realizácia projektu ukáže potrebu doškolenia motivátorov – mentorov v nejakej oblasti, bude im zabezpečené toto doškolenie v potrebnom rozsahu. Počas realizácie projektu bude tiež prebiehať zaškolenie motivátorov - mentorov v oblasti poradenstva pre pracovné uplatnenie, ako aj pre špecializované intervencie zamerané na niektoré typy zdravotného postihnutia.

- **Začleňovanie technológií do života cieľovej skupiny**

Zahŕňa začleňovanie technológií, ktoré pomáhajú osobám so zdravotným postihnutím pri sociálnom začleňovaní, práci a komunikácii.

Realizované činnosti:

- skupinové aktivity zamerané na oblasť technologických nástrojov a softvéru prispôbených pre osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajúce zdieľanie informácií o najnovších technologických trendoch zameraných na inklúziu

- sprostredkovanie prístupu k špeciálnym aplikáciám a pomôckam
- využívanie dostupných technických prostriedkov na šírenie relevantných informácií z oblasti trhu práce, ďalšieho vzdelávania, ako aj o možnostiach vzdelávania a prípravy pre trh práce a dostupných programoch pomoci pri príprave na vstup osôb z cieľovej skupiny na trh práce

- **Zvýšenie povedomia v spoločnosti**

Tento bod zahŕňa verejné osvetové aktivity, ktoré majú za cieľ zlepšiť povedomie o integrácii osôb so zdravotným postihnutím.

Činnosti:

- kampane v médiách zamerané na inklúziu a rovnaké príležitosti
- workshop pre študentov a mládež o inklúzii a diverzite
- otvorené fóra a diskusie o témach zdravotného postihnutia a pracovného začleňovania OZP

- **Aktualizácia Metodiky poskytovania služieb sociálneho začleňovania OZP v centrách individuálnou formou a skupinovú formou pre potreby realizácie hlavnej aktivity a spracovanie štandardov práce a metodiky zaškoľovania motivátorov – mentorov pre špecializované intervencie**

Pre účely realizácie vyššie uvedených intervencií OZP bude aktualizovaná Metodika vypracovaná a overená v rámci NP SME SI ROVNÍ vzhľadom na zmeny organizačnej štruktúry vyplývajúce z nastavenia NP **SME SI ROVNÍ II.**, ako aj vzhľadom na nové činnosti, resp. zmeny v nastavení niektorých činností realizovaných aj v NP SME SI ROVNÍ. Správnosť nastavenia Metodiky bude pravidelne overovaná odborným tímom projektu a v prípade, že z tohto overovania vyplynie potreba úprav jej nastavenia, budú zrealizované potrebné aktualizácie.

V súvislosti s potrebou špecializácie práce centier budú spracované štandardy práce a metodika zaškoľovania Motivátora - mentora pre intervencie poskytované spinálnemu pacientovi, osobám so zrakovým postihnutím a osobám s viacnásobným zdravotným postihnutím na princípe peer-to-peer support.

- **Analytické vyhodnocovanie a odporúčania pre legislatívnu úpravu**

Pre účely spracovania odporúčaní pre legislatívnu úpravu zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, príp. ďalších právnych predpisov regulujúcich zamestnávanie OZP, ako aj za účelom identifikácie potreby prípadných úprav Metodiky poskytovania služieb sociálneho začleňovania individuálnou a skupinovú formou, ako aj metodiky a štandardov práce spracovaných v rámci predchádzajúceho bodu bude realizované analytické vyhodnocovanie poskytovaných služieb na základe prieskumu medzi účastníkmi projektu. Výstupom činnosti budú odporúčania pre legislatívnu úpravu v oblasti právnych predpisov regulujúcich zamestnávanie OZP.

- **Vytvorenie spolupráce a prepájanie aktérov vykonávajúcich sociálnu rehabilitáciu**

Súčasťou národného projektu bude realizácia prieskumu za účelom identifikácie aktérov vykonávajúcich sociálnu rehabilitáciu a zistenia záujmu o sprostredkovanie skúseností zo strany SPV v oblasti využívania metódy peer-to-peer pri vykonávaní sociálnej rehabilitácie. SPV bude následne poskytovať identifikovaným aktérom možnosť zúčastniť sa školení v záujme prenesenia know-how a vytvorenia siete organizácií, ktoré budú následne poskytovať cieľovej skupine poradenstvo aj formou peer-to-peer s cieľom integrácie OZP do spoločnosti, s dôrazom na trh práce.

Informácie o plánovanom verejnom obstarávaní súvisiacom s dodávkou tovarov/služieb: Priame výdavky projektu sú výlučne personálne výdavky. Žiadateľ toho času nepredpokladá realizáciu verejného obstarávania; v prípade potreby realizácie VO v rámci nepriamych nákladov bude postupovať v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní v platnom znení a príručkami RO/SO.

NP bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi s povinnosťou dodržania súladu projektu s Chartou základných práv Európskej únie, rodovou rovnosťou, nediskrimináciou a prístupnosťou osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 a v čl. 9 nariadenie o spoločných ustanoveniach, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9 ako horizontálne základné podmienky. Pri implementácii plánovaných aktivít projektu sa budú dodržiavať všetky články Charty ZP

EÚ s dôrazom najmä na články Charty ZP EÚ, ktoré sa najviac vzťahujú k plánovaným intervenciám, aktivitám a cieľovým skupinám.

V súvislosti so všetkými plánovanými aktivitami bude zohľadnený v rámci NP :

- princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie tak, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k fyzickému prostrediu, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti,
- v rámci oprávnených aktivít zameraných na výber účastníkov v rámci všetkých aktivít nebude dochádzať k diskriminácii, k znevýhodneným podmienkam na základe pohlavia alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine.

Doplňujúce informácie k zneniu vylučujúceho kritéria HP : Projekt musí byť v súlade s horizontálnymi princípmi, ktoré sú definované v čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, s prihliadnutím na dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a aktívneho podporovania mužov a žien vo všetkých aktivitách a činnostiach, najmä ak ide o prístup k zamestnaniu, odmeňovanie a pracovný postup, odborné vzdelávanie a pracovné podmienky.

V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a predchádzať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby, ako aj skúsenosti rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť dostupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a senzorickou orientáciou, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Aktivity projektu nespádajú do rozsahu pôsobnosti smernice EIA.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Realizáciou aktivít projektu **sa minimálne 900 zástupcom cieľovej skupiny OZP** ohrozeným sociálnym vylúčením **zlepší prístup ku kvalitným službám na podporu aktívneho začlenenia** sa do spoločnosti a zároveň sa podporí obnova, resp. zvýšenie ich schopnosti zabezpečiť si nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb nielen po náhlej zmene ich zdravotného stavu tým, že **im bude poskytnuté poradenstvo, pohybová aktivizácia a včasná pomoc, motivácia a podpora formou peer-to-peer support**. Zároveň **300 zástupcom cieľovej skupiny bude poskytnuté poradenstvo v oblasti pracovného uplatnenia a 100 OZP bude sprostredkované zamestnanie**.

Realizáciou projektu **sa zachová odborná kapacita pracovníkov poskytujúcich služby sociálneho začleňovania OZP** na pozícii:

- Motivátor (40 osôb)

Počas realizácie NP bude riešená **akreditácia vzdelávacieho programu na vykonávanie pracovnej činnosti Motivátor – mentor** v zmysle zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **a zapísanie novej pracovnej profesie „Motivátor - mentor“** do národnej sústavy povolání v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov .

SPV v súčasnosti spolupracuje so všetkými VÚC a má podpísané memorandá o spolupráci. V rámci projektu budú uvedené memorandá rozšírené o spoluprácu v oblasti zamestnávania a zamestnanosti OZP. SPV nadviaže užšiu spoluprácu s poskytovateľmi ZS a SS s cieľom zabezpečiť poskytovanie intervencií priamo u poskytovateľov ZS a SS. Cieľom spolupráce má byť okrem iného to, aby poskytovatelia ZS, SS, ako aj jednotlivé VÚC vytvorili v budúcnosti pracovné pozície Motivátor - mentor vo svojich zariadeniach. Zdieľanie skúseností SPV ohľadom využívania metódy peer-to-peer v oblasti sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím zabezpečí tiež väčšiu dostupnosť tejto služby pre cieľovú skupinu vďaka vytvoreniu siete organizácií poskytujúcich sociálnu rehabilitáciu aj s využitím tejto metódy.

Očakávaným výsledkom podporovaných intervencií je príspevok k plneniu cieľa EPSP – zvýšiť zamestnanosť obyvateľstva vo veku 20 až 64 rokov do roku 2030. Podporované investície sú v súlade s cieľmi AP EUDS v prioritnej oblasti 9 „Ľudia a zručnosti“, v akcii „Integrácia zraniteľných skupín na trh práce“. Intervencie v rámci tohto ŠC budú zohľadňovať regionálne rozdiely v štruktúre zamestnanosti. Akcie zamerané na podporu zamestnanosti žien sú v súlade s Národným akčným plánom zamestnanosti žien na roky 2022 - 2030.

Administratívna, finančná a prevádzková kapacita žiadateľa a partnera

Predkladateľ zámeru NP **SME SI ROVNÍ II.** má dostatočné skúsenosti s implementáciou projektov podporených z prostriedkov EÚ. V minulosti implementoval dopytový projekt PARALELA, v súčasnosti (od r. 2020) implementuje národný projekt SME SI ROVNÍ.

NP sa bude realizovať **vo vlastných priestoroch žiadateľa a jeho pobočkách, ako aj v prenajatých priestoroch**, potrebných na fungovanie regionálnych centier a zabezpečovanie skupinových aktivít pre cieľovú skupinu, príp. pre zaškoľovanie Motivátorov - Mentorov. Vzhľadom na charakter cieľovej skupiny, ako aj skutočnosť, že Motivátormi - mentormi sú ľudia so zdravotným postihnutím, bude zabezpečený výber priestorov tak, aby boli bezbariérové a prístupové značenie takým spôsobom, aby boli priestory a v nich poskytované služby prístupné osobám akéhokoľvek druhu zdravotného postihnutia. Žiadateľ počas projektu predpokladá prevádzku 8 regionálnych centier s možnosťou zriaďovania detašovaných pracovísk aj u poskytovateľov SS alebo poskytovateľov ZS.

Žiadateľ disponuje skúseným administratívnym a odborným personálom, ktorý sa podieľal na realizácii národného projektu SME SI ROVNÍ v minulom programovom období. Priemerný evidenčný počet zamestnancov žiadateľa za posledné 3 roky prepočítaný na fyzické osoby bol 78,2. Zamestnanci žiadateľa, vedúci zástupcovia a dobrovoľní členovia majú niekoľkoročné pracovné skúsenosti s prácou s OZP, ich motiváciou, propagáciou nielen športových aktivít, ale aj aktivít motivátorov projektu SME SI ROVNÍ, mentorovaním, vzdelávaním, projektovým riadením, sociálnou prácou, psychologickou podporou.

V predchádzajúcich projektoch bolo vyškolených cca 80 osôb so ZP na pozíciu motivátor. V súčasnosti v rámci NP SME SI ROVNÍ vykonáva prácu motivátora 46 osôb, 90 % z nich má prax minimálne 2,5 roka. Žiadateľ zároveň disponuje dostatočne kvalifikovanými a skúsenými zamestnancami na pozícii metodik – psychológ a odbornými garantami, ako aj skúseným tímom, ktorý zastrešuje projektové riadenie.

Odborné činnosti budú zabezpečené pozíciami:

- **Hlavný metodik:**

Rámcový opis činnosti: vykonáva dohľad a zodpovedá za kvalitu nastavenia, fungovania a overovanie výkonu odborných činností realizovaných v rámci projektu, vrátane poskytovania poradenskej činnosti motivátorom pri práci s klientmi v sociálnej oblasti a odbornej kontroly spisovej dokumentácie klientov.

Počet zamestnancov na danej pozícii: 3 zamestnanci v pracovnom pomere na 100 % pracovný úväzok, budú zabezpečení z personálnych kapacít prijímateľa

(Počet osôb na pozícii hlavného metodika je stanovený na základe veľkosti cieľovej skupiny a reálnych potrieb projektu vychádzajúc z predchádzajúcich skúseností prijímateľa a ambície rozšírenia siete pomoci na územie celého Slovenska).

- **Metodik – psychológ:**

Rámcový opis činnosti: poradenská činnosť v regionálnych centrách poskytovaná motivátorom - mentorom pri práci s klientmi projektu, príp. aj ostatným zamestnancom projektu pri riešení problémových situácií s klientmi, metodické usmerňovanie motivátorov – mentorov a priebežný dohľad nad realizáciou jednotlivých činností v súlade s metodikou a štandardmi práce, poradenstvo cieľovej skupine.

Počet zamestnancov na danej pozícii: 8 zamestnancov projektu v pracovnom pomere na 100 % pracovný úväzok, budú zabezpečení z personálnych kapacít prijímateľa aj z externých zdrojov.

▪ **Motivátor - mentor:**

Rámcový opis činnosti: poskytovanie včasnej pomoci, (pohybovej) motivácie a poradenstva, vrátane špecifického zamerania na uplatnenie na trhu práce, zdieľania vlastných skúseností, sprostredkovania informácií, kontaktov klientom z radov OZP.

Počet zamestnancov na danej pozícii: 40 zamestnancov projektu v pracovnom pomere na 87,5 % pracovný úväzok, budú zabezpečení predovšetkým z personálnych kapacít prijímateľa.

(Nižší pracovný úväzok ako 100 % je určený z dôvodu, že všetci zamestnanci sú osobami so zdravotným postihnutím so špecifickými potrebami. Takýto rozsah úväzku bol určený a overený aj v predchádzajúcom NP SME SI ROVNÍ).

Projektové riadenie bude zabezpečovať interný personál na pozíciách: projektový manažér, finančný manažér, asistent projektového manažéra, asistent finančného manažéra, manažér monitoringu a v rámci podporných aktivít aj manažér pre informovanosť a komunikáciu. Projektové riadenie bude zabezpečené skúseným odborným personálom v oblasti projektového riadenia a finančného riadenia s vysokoškolským vzdelaním a tiež praxou v oblasti riadenia projektov zo štrukturálnych fondov. Na obsadenie vymenovaných pozícií žiadateľ využije predovšetkým svoje doterajšie odborné kapacity.

Žiadateľ má bohaté plánovacie, organizačné a projektové skúsenosti súvisiace nielen s realizáciou projektov financovaných zo zdrojov EÚ, ale aj s organizovaním rôznych pravidelných aj nepravidelných domácich športových a športovo - spoločenských akcií, ako aj s organizáciou medzinárodných (nielen) športových podujatí. Aktuálne platené pracovné pozície žiadateľa sú prispôsobené hlavnému zameraniu činnosti žiadateľa a sú rozdelené na úsek podpory riadenia, úsek mládeže, rozvoja a vzdelávania a úsek športu, športových podujatí a súťaží.

Rozpočet projektu¹²

V tejto časti uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok. V prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, okrem iného aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s Príručkou oprávnenosti výdavkov v platnom znení. V prípade infraštruktúrnych projektov, ako aj projektov súvisiacich s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Uveďte, či bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov a ak áno, ktorá forma. V prípade využitia paušálnej sadzby ktorej výška je stanovená v nariadení sa spôsob stanovenia sadzby nepožaduje.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
Hlavné aktivity		
Aktivita 1		

¹² V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), RO/SO predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP.

521 - Mzdové výdavky	5 467 092,07 EUR	<p>Indikatívny rozpočet vychádza z reálne vyplatených miezd v roku 2022 v pilotnom projekte SME SI ROVNÍ. Priemerná celková cena práce je navýšená príslušným indexom na daný rok (rok 2023 vo výške 10 %; rok 2024 vo výške 5,5 %; rok 2025 vo výške 4 %; rok 2026 vo výške 3,5 %).</p> <p>Skupina výdavkov zahŕňa nasledovné pozície:</p> <p>Hlavný metodik (Indikatívna priem. mesačná CCP 4 709,773 €; 37 mesiacov; Mzdové výdavky zamestnancov projektu v pracovnom pomere na 100 % pracovný úväzok)</p> <p>Metodik - psychológ (Indikatívna priem. mesačná CCP 4 327,130 €; 37 mesiacov; Mzdové výdavky zamestnancov projektu v pracovnom pomere na 100 % pracovný úväzok)</p> <p>Motivátor - mentor (Indikatívna priem. mesačná CCP 2 475,322 €; 37 mesiacov; Mzdové výdavky zamestnancov projektu v pracovnom pomere na 87,5 % pracovný úväzok)</p>
956 - Paušálna sadzba na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov projektu podľa článku 56 NSU	2 186 782,16 EUR	Paušálna sadzba 40 % na pokrytie zostávajúcich OPV/Hlavná aktivita
Hlavné aktivity spolu	7 653 874,23 EUR	
Podporné aktivity		
CELKOM	7 653 874,23 EUR	

Finančný rámec

Fond	Európsky sociálny fond plus	
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	menej rozvinutý región	7 653 874,23 EUR
	Vyberte položku.	

podľa kategórie regiónu ¹³		
Zdroj EÚ (v EUR) podľa kategórie regiónu ¹⁴	menej rozvinutý región	6 505 793,09 EUR
	Vyberte položku.	
Vlastné zdroje prijímateľa ¹⁵ (v EUR) podľa kategórie regiónu ¹⁶	menej rozvinutý región	612 309,95 EUR
	Vyberte položku.	

Merateľné ukazovatele¹⁷

Cieľ národného projektu	Zabezpečiť individualizované poradenstvo a komplexný prístup k osobám so zdravotným postihnutím s cieľom ich integrácie do spoločnosti, osobitne na trhu práce.
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo neaktívnym osobám so zameraním na poradenské činnosti a asistenciu pri identifikácii vhodných podporných nástrojov
Typ merateľného ukazovateľa ¹⁸	výstup
Typ územia	Menej rozvinuté regióny (v zmysle článku 63 Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060
Kód	PO167
Názov	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do aktivít projektu
Merná jednotka	Osoby
Indikatívna cieľová hodnota ¹⁹	1100

Cieľ národného projektu	
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	
Typ merateľného ukazovateľa ²⁰	Vyberte položku.
Typ územia	
Kód	
Názov	
Merná jednotka	
Indikatívna cieľová hodnota ²¹	

¹³ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

¹⁴ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

¹⁵ Uveďte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027

¹⁶ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

¹⁷ V prípade viacerých cieľov projektu / aktivít / merateľných ukazovateľov projektu, doplňte údaje za každý cieľ / aktivitu / merateľný ukazovateľ projektu osobitne. Merateľné ukazovatele projektu musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne. V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

¹⁸ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

¹⁹ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

²⁰ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

²¹ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

Uveďte zoznam iných údajov projektu (ak je to relevantné)	
Kód a názov iného údajja	
Merná jednotka iného údajja	

Ďalšie požadované údaje pre monitorovanie ²²	
Názov	
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny ²³		
Prínosy/Dopady	Cieľová skupina / užívateľia NP	Počet ²⁴
Poskytnutie včasnej pomoci a potrebnej intervencie osobám so zdravotným postihnutím, ktorá napomôže zvládnutiu ich ťažkej situácie, aktivizácie a sociálnemu začleneniu	Osoba so zdravotným postihnutím	1100
Poskytnutie poradenstva v oblasti pracovného uplatnenia, ktoré zvýši uplatniteľnosť cieľovej skupiny na trhu práce	Osoba so zdravotným postihnutím	1000
Zabezpečenie udržania alebo získania pracovného miesta cieľovej skupine, čím sa posilní jej samostanosť a začlenenie	Osoba so zdravotným postihnutím	300
Udržanie odborného personálu poskytujúceho špecifické služby včasnej pomoci a ich ďalšia špecializácia a odborný rast	Osoba so zdravotným postihnutím	realizáciou projektu sa zabezpečí odborná kapacita pracovníkov v počte 40 –Motivátorov - mentorov
Nárast počtu osôb so zdravotným postihnutím, ktorým je poskytovaná pomoc a podpora formou peer-to-peer support aj mimo účastníkov projektu vďaka nadviazanej spolupráci so subjektmi, ktoré realizujú sociálnu rehabilitáciu	Osoba so zdravotným postihnutím	početnosť nie je možné určiť, nakoľko nadväzovanie spolupráce so subjektmi, ktoré realizujú sociálnu rehabilitáciu, bude prebiehať v rámci realizácie NP a v súčasnosti nie je možné odhadnúť ani počet subjektov, ktoré budú využívať metódu peer-to-peer-support pri realizácii sociálnej rehabilitácie
Nárast počtu osôb so zdravotným postihnutím, ktorým sa zvýšila kvalita života s využitím metódy peer-to-peer support	Osoba so zdravotným postihnutím	všetci účastníci projektu, ako aj osoby so zdravotným postihnutím, ktorým bude poskytnutá pomoc a podpora formou peer-to-peer support vďaka nadviazanej spolupráci so subjektmi realizujúcimi sociálnu rehabilitáciu

²² V prípade viacerých údajov, doplňte údaje za každý údaj.

²³ V prípade viacerých cieľových skupín / užívateľov NP, doplňte dopady na každú z nich.

²⁴ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

Odporúčania pre legislatívnu úpravu v oblasti právnych predpisov regulujúcich zamestnávanie OZP	Osoba so zdravotným postihnutím	presnú početnosť nie je možné určiť, nakoľko sa jedná o legislatívne odporúčanie s dopadom na cieľovú skupinu ako takú

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov

Informácie sa vyplňajú iba pre investičné typy projektov.

Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti ²⁵ ? (áno/nie)	N/A
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	N/A
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	N/A

Verejné obstarávanie

Sumár zrealizovaných VO	N/A
Sumár plánovaných VO	N/A
Názov VO ²⁶	N/A
Stručný opis predmetu VO	N/A
Celková hodnota zákazky	N/A
Postup obstarávania	N/A
Metóda podľa finančného limitu	N/A
Začiatok VO	N/A
Stav VO	N/A
Predpokladaný dátum ukončenia VO	N/A
Poznámka	N/A
Aktivita	N/A
Hodnota na aktivitu z celkovej hodnoty VO	N/A

Identifikácia rizík a prostriedky na ich elimináciu

Riziko ²⁷	
Názov rizika 1	Personálne zmeny v projekte
Popis rizika	Náhle a nečakané zmeny v personálnom obsadení projektu, ktoré by

²⁵ Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)

²⁶ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu relevantných verejných obstarávaní. V prípade, ak sú VO realizované v rámci paušálnej sadzby, uvedená tabuľka sa nevyplní

²⁷ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu rizík.

	mohli ohroziť plynulý priebeh projektových aktivít. Toto riziko sa týka riadiaceho, odborného aj administratívneho personálu.
Závažnosť	stredná
Opatrenia na elimináciu rizika	Existujúca metodika, vyhľadávanie spomedzi klientov, systém zaškoľovania, skúsení facilitátori

Názov rizika 2	Vplyv mimoriadnych, neočakávaných situácií
Popis rizika	Vznik a pretrvávanie pandemickej situácie (napr. COVID-19), dosah vojenského konfliktu na Ukrajine, vysoká miera inflácie a pod.
Závažnosť	Mierna
Opatrenia na elimináciu rizika	Flexibilný prístup Motivátorov - mentorov a možnosť úpravy nastavenia systému reflektujúceho takéto zmeny, odskúšaný systém a spracované metodiky práce reflektujúce možnosť využívania online a digitálnych prostriedkov. Práca s cieľovou skupinou priamo u poskytovateľov ZS a SS.

Prílohy

Vypracoval: Slovenský paralympijský výbor